

Svet
Evropske unije

Bruselj, 23. marec 2022
(OR. fr)

7331/22

CLIMA 120
ENV 252
AGRI 109
FORETS 18
ONU 41
CODEC 334

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Svet

Zadeva: Sveženj „Pripravljeni na 55“: kmetijski vidiki revizije uredbe o LULUCF
- *izmenjava mnenj*

V prilogi vam pošiljamo dopis predsedstva o navedeni zadevi, ki bo obravnavan na seji Sveta za kmetijstvo in ribištvo 7. aprila 2022.

Informativni dopis predsedstva za sejo Sveta za kmetijstvo in ribištvo 7. aprila

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/841 glede področja uporabe, poenostavitve pravil o skladnosti, določitve ciljev držav članic za leto 2030 in zaveze skupnemu doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2035 v sektorju rabe zemljišč, gozdarstva in kmetijstva ter Uredbe (EU) 2018/1999 glede izboljšanja spremljanja, poročanja, spremljanja napredka in pregleda.

Evropska komisija je 14. julija 2021 objavila celovit zakonodajni sveženj „Pripravljeni na 55“, s katerim naj bi EU zmanjšala svoje neto emisije toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 do leta 2030, kar je prvi korak pred dosego podnebne nevtralnosti, predvidene za leto 2050.

Čeprav bodo morali k uresničitvi tega cilja prispevati vsi gospodarski sektorji, pa bo vloga kmetijstva in gozdarstva kot virov toplogrednih plinov in naravnih ponorov ogljika ključna za dosego ogljične nevtralnosti do leta 2050.

V zvezi s tem je namen revizije uredbe o emisijah toplogrednih plinov in odvzemih zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF) obrniti sedanji trend zmanjševanja ponorov ogljika v tem sektorju.

Za obdobje 2026–2030 je v predlogu predvidena porazdelitev **splošnega cilja za leto 2030 v višini 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂ neto odvzema toplogrednih plinov v Uniji med države članice, in sicer v obliki letnih nacionalnih ciljev**. Od leta 2031 se bodo emisije iz kmetijstva, ki niso emisije CO₂, (trenutno zajete v uredbi o porazdelitvi prizadevanj) in sedanjega sektorja LULUCF združile v nov steber AFOLU¹ s ciljem podnebne nevtralnosti do leta 2035, ki bi se uporabljal na ravni EU.

Na seji Sveta za okolje so potekale tri orientacijske razprave (oktobra in decembra 2021 ter marca 2022). Ta dokument je bil Svetu za kmetijstvo predložen kot podlaga za orientacijsko razpravo, da bi prispeval k tekočim razpravam v skladu z delom, opravljenim med pregledom skupne kmetijske politike, ter v okviru strategije „od vil do vilic“, strategije za biotsko raznovrstnost in nove strategije EU za gozdove do leta 2030.

Glede na navedeno predlagamo, da se v razpravi osredotočite na naslednje točke:

1. Uskladitev metod za poročanje o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov iz kmetijskega in gozdarskega sektorja ter upoštevanje posebnosti posameznih držav članic.

Kmetijska in gozdarska zemljišča zavzemajo 40,9 % oziroma 39,8 % površine Evropske unije. Vendar se velikost, kakovost in delež zemljišč, ki se uporabljajo za kmetijstvo in gozdarstvo, med državami zelo razlikujejo, kar omejuje ali povečuje sposobnost posameznih držav članic, da sodelujejo pri skupnem prizadevanju za odzem toplogrednih plinov.

¹ AFOLU: kmetijstvo, gozdarstvo in druge rabe zemljišč. Ta sektor zajema sedanji sektor LULUCF (gozdna zemljišča, kmetijska zemljišča, vključno s travinjami, mokrišči, umetnimi površinami in drugimi zemljišči) in kmetijski del, ki ni povezan s CO₂ in je trenutno vključen v uredbo o porazdelitvi prizadevanj.

Upoštevanje teh nacionalnih posebnosti bi moralo po mnenju Komisije omogočiti pravično porazdelitev prizadevanj, dodeljenih posameznih državam članicam.

Med razpravami v Svetu je imela Komisija možnost pojasniti več metodoloških točk v svojem predlogu, in sicer na podlagi vprašanj več držav članic v zvezi z negotovostmi glede izračuna ponorov ogljika in zbiranja podatkov iz nacionalnih evidenc. Metodološke izboljšave evidenc v daljšem časovnem obdobju bodo verjetno znatno vplivale na izračun ponorov toplogrednih plinov v kmetijskem in gozdarskem sektorju. Za reševanje tega izziva je v predlogu Komisije predviden mehanizem tehničnih popravkov.

Več delegacij je pozvalo k večji prožnosti, da bi dosegle svoje nacionalne cilje.

2. Upoštevanje podnebnih in bioloških nevarnosti, značilnih za kmetijski in gozdarski sektor.

Kmetijstvo in sektor LULUCF sta sama po sebi izpostavljena številnim naravnim in biološkim nevarnostim, ki se zaradi podnebnih sprememb še povečujejo. Izredni vremenski dogodki (zmrzali, suše, gozdni požari, nevihte itd.) bodo močno vplivali na ponor ogljika v sektorju zemljišč držav članic. V zvezi s tem so v predlog Komisije vključeni mehanizmi prilagodljivosti, zlasti da bi upoštevali posebnosti držav članic na področju gozdarstva, vsakoletna nihanja v sektorju ali nihanja, povezana z naravnimi motnjami.

V delovni skupini Sveta je več delegacij želelo pojasniti v zvezi z vključitvijo naravnih motenj v mehanizmih prilagodljivosti in pogoji dostopa do teh mehanizmov. Pozvale so k ustreznemu upoštevanju vpliva naravnih in bioloških nevarnosti, kot so izredni dogodki (nevihte, požari, škodljivci, suše) in dolgoročni vpliv podnebnih sprememb, na sposobnost odvzema toplogrednih plinov v kmetijskem in gozdarskem sektorju. Poudarile so tudi potrebo po večji prožnosti pri določanju letnih ciljev.

3. Vzpostavitev sektorja AFOLU, ki vključuje emisije iz kmetijstva, ki niso emisije CO₂ (metan, dušikov oksid), s skupnim ciljem ogljične nevtralnosti do leta 2035.

Osnutek revizije za obdobje od leta 2031 naprej vključuje vzpostavitev stebra AFOLU, ki združuje emisije in odvzeme CO₂ iz rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč, gozdarstva, kmetijskih tal in biomase (trenutno v okviru LULUCF) ter iz kmetijstva, ki ni povezano s CO₂ (trenutno v okviru uredbe o porazdelitvi prizadevanj)². S tem enotnim okvirom si Komisija prizadeva izboljšati skladnost in povezovanje različnih javnih politik gospodarjenja z zemljišči ter tako omogočiti boljše priznavanje vloge kmetijstva in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi v okviru podnebne politike Unije.

V zvezi s tem je Komisija v svojem predlogu poudarila pomen mehanizmov podpore in spodbud za kmete in gozdarje, da bi zmanjšali svoje emisije ter povečali zajemanje in skladiščenje ogljika na svojih zemljiščih ali v gozdovih.

Kar zadeva razčlenitev cilja nevtralnosti za leto 2035, morajo države članice za obdobje po letu 2030 prispevati k doseganju skupnega cilja ter v svojih posodobljenih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih do junija 2024 pojasniti, kako nameravajo to storiti. Komisija bo ob upoštevanju predloženih načrtov do konca leta 2025 predlagala cilje za posamezne države članice in ukrepe za celotno EU za obdobje po letu 2030. Posamezni cilji za države članice za obdobje po letu 2030 bodo predmet ocene učinka in novega zakonodajnega predloga.

Glede na navedeno naj ministri in ministrice izrazijo svoja stališča o naslednjih vprašanjih:

² Iz sektorja AFOLU bi bile izključene le emisije iz kmetijstva, povezane z rabo energije.

1. *V kolikšni meri bi bilo treba uskladiti metode za pripravo evidenc, da bi zagotovili pravično obravnavo držav članic ob upoštevanju njihovih kmetijskih in gozdarskih posebnosti?*
 2. *Ali menite, da je s predlogom Komisije omogočeno ustrezno upoštevanje naravnih motenj pri oceni prizadevanj držav članic za doseganje njihovih ciljev?*
 3. *V kolikšni meri vzpostavitev enotnega stebra AFOLU, ki združuje vse emisije in odvzeme iz kmetijskega in gozdarskega sektorja ter si prizadeva za doseganje nevtralnosti AFOLU do leta 2035, prispeva k usklajenosti politik gospodarjenja z zemljišči?*
-